

ULUSAL COVID-19 KRONOLOJİSİ

Özgür Erbaş

Avukat, TTB Şehir Hastaneleri İzleme Grubu Üyesi

7 Temmuz

- İçişleri Bakanlığı valiliklere “Covid- 19 Tedbirleri Kapsamında Denetimler” konulu genelge göndererek tedbirlerin uygulanmasında valilerin denetim yapacağını duyurdu.⁷⁹

8 Temmuz

- Kültür ve Turizm Bakanlığı 01 Haziran 2020 itibarı ile açılan müze ve örenyerlerine ilave olarak Bakanlığa bağlı bazı türbelerin 10.00-17.00 saatleri arasında, örenyerlerinin ise 10.00-19.00 saatleri arasında ziyarete açıldığını duyurdu.⁸⁰
- Sağlık Bakanı 8 ilde asker uğurlamalarının yasaklandığını, cenaze merasimi, taziye, mevlit, toplu ibadet kaynaklı riskler için önlemler, pazar yerlerinde yaptırım içeren tedbirler, düğün, nişan gibi törenlerde toplum sağlığı adına ‘gözlemci’ bulundurulması yönünde hazırlıklar başlatıldığını bilgisini verdi.⁸¹

21 Temmuz

- İçişleri Bakanlığı valiliklere gönderdiği lokanta / restoran / kafe / kiraathane ve benzeri işyerlerinin çalışma saatine ilişkin Genelgede, çalışma saatinin akşam 10’dan 12’ye alındığı, 21 Temmuz’dan itibaren lokanta, restoran, kafe, kafeterya, çorbacı, kokoreççi, çığ köfteci, kiraathane, kahvehane, çay bahçesi, dernek lokali vb. İşletmelerin çalışma saatlerine yönelik kısıtlamaların kaldırıldığı duyuruldu.⁸²
- İçişleri Bakanlığı valiliklere “Covid-19 Tedbirleri Kapsamında Denetimler” konulu Genelge göndererek valilerin yönetimi ve koordinasyonunda 22 Temmuz Çarşamba günü, polis, jandarma, zabıta, sağlık, tarım, müftülük ve ilgili meslek odalarının katılımıyla, şehir içi ve şehirlerarası toplu ulaşım araçları, ticari taksiler, berber, kuaför, düğün/nikah salonları, camiler, restoran, kafe, kiraathane, pazar yerleri, sinema, tiyatro ve diğer kültürel aktivite yerleri, lunapark ve tema-

⁷⁹ <https://www.icisleri.gov.tr/tum-turkiyede-valiler-koronavirus-tedbirleri-denetimi-yapacak>

⁸⁰ <https://kvmgm.ktb.gov.tr/TR-269297/08-temmuz-itiibariyle-bazi-turbe-ve-oren-yerleri-ziyarete-.html>

⁸¹ <https://www.saglik.gov.tr/TR,66635/salqina-karsi-83-milyon-bir-olalim.html>

⁸² <https://www.icisleri.gov.tr/81-il-valiligine-lokanta-restoran-kafe-kiraathane-vb-is-verlerinin-calisma-saatleri-hakkinda-genelge-gonderildi>

tik parklarda vb. Yerlerde maske, mesafe ve hijyen tedbirlerinin yanı sıra her bir iş yeri için alınan Covid-19 tedbirlerinin denetleneceğini duyurdu.⁸³

- Adalet Bakanlığı, İşyurtları Kurumu bünyesindeki tutuklu ve hükümlülerin koronavirüs salgını başladığından bu yana sağlık çalışanları için 20 milyon maske, 1 milyon 734 bin tulum ve tek kullanımlık hastane ürünleri 102 ton kolonya ve 3 bin 240 ton temizlik ve hijyen malzemesi üretimi gerçekleştirdiğini, malzemelerin sağlık kurumlarına teslim edildiğini açıkladı.⁸⁴

4 Ağustos

- İçişleri Bakanlığı valiliklere gönderdiği COVID-19 Denetimleri konulu ek genelge ile evlerde ve açık alanlarda taziyelerin yapılmaması, fiyasyon takiplerinin denetimlerinin kaymakamlıklar tarafından yürütülmesi, düğün, nişan benzeri törenlerde kurallara uyumun denetlenmesine dair alınan kararlar duyuruldu. Genelge ile Kırıkkale'nin pilot il olarak belirlendiği ve valilik bünyesinde salgın denetim faaliyetlerinin tek elden eşgüdümünü ve yönetimini sağlayan İl Salgın Denetim Merkezi oluşturulacağı açıklandı.⁸⁵

5 Ağustos

- İçişleri Bakanlığı 6 Ağustos 2020 Perşembe günü tüm il ve ilçelerde, valiler, kaymakamlar, belediye başkanları, her bir iş kolu ya da mekânın uzmanlık bilgisi göz önünde bulundurularak ilgili kamu kurum ve kuruluşları (kolluk, yerel yönetimler, il/ilçe müdürlükleri vb.) ile meslek odalarının temsilcilerinin katılımıyla konaklama tesisleri, alışveriş merkezleri, pazar yerleri, lokanta, kafe, restoran, kahve/ kıraathane, çay bahçesi, düğün ve nikâh yapılan yerler, berber/kuaför/güzellik merkezleri, internet kafe/salon ve elektronik oyun yerleri, şehir içi ve şehirlerarası toplu ulaşım araçları, ticari taksiler ve durakları, park/piknik alanları, lunapark/tematik parklar ve yaşam alanlarını kapsayacak şekilde planlandı.⁸⁶

7 Ağustos

- İçişleri Bakanlığı tarafından yapılan duyuruda "Saat 09.30 itibarıyla ile 32 ilimizde, 4 belde, 37 köy, 39 mahalle ve 3 mezra olmak üzere toplam 83 yerleşim yerinde karantina tedbirleri uygulanmaktadır. Karantina tedbiri uygulanan yerleşim yerindeki toplam nüfus 54.053'dür. Ülkemizde koronavirüs salgını sürecinde; bugün itibarıyla 68 ilimizde, 5 ilçe (3 ilçe 2 ilçe Merkezi), 24 belde, 354 köy, 352 mahalle, 53

⁸³ <https://www.icisleri.gov.tr/ulke-genelinde-valilerin-yonetimi-ve-koordinasyonunda-varin-koronavirus-tedbirleri-denetimi-yapilacak>

⁸⁴

⁸⁵ <https://www.icisleri.gov.tr/81-il-valiligine-covid-19-tedbirleri-konulu-ek-genelge-gonderildi>

⁸⁶ <https://www.icisleri.gov.tr/81-ilde-kontrollu-sosyal-hayat-doneminde-saglik-icin-hepimiz-icin-mottosu-ile-en-kapsamli-koronavirus-denetimi-yapilacak>

mezra olmak üzere toplam 788 yerleşim yerinde, 623.766 kişi karantina altına alınmıştır” denildi.⁸⁷

- İçişleri Bakanlığı valiliklere gönderdiği “Nişan/Nikah, Düğün, Sahil Bölgeleri Denetimleri” konulu genelge ile 7, 8, 9 Ağustos günleri anılan alanlarda denetim yapılacağını duyurdu.

14 Ağustos

- İçişleri Bakanlığı valiliklere gönderdiği genelge ile evde kalmaları gereken kişilere yönelik yapılacak denetimler sonucunda yapılan bilgilendirmeye karşın evde izolasyon yükümlülüğünü ihlal ettiği tespit edilenler hakkında; Umumi Hıfzıssıhha Kanununun 282’inci maddesi uyarınca idari para cezası uygulanacak. Konusu suç teşkil eden eylemlere ilişkin TCK’nın 195’inci maddesi uyarınca gerekli adli işlemlerin başlatılacağını duyurdu.⁸⁸

22 Ağustos

- İçişleri Bakanlığı İl Salgın Denetim Merkezi (İSDEM) uygulamasının ülke genelinde yaygınlaştırılarak 21.08.2020 itibariyle tüm il/ilçe salgın denetim merkezlerinin kurulumunun tamamlandığını, İSDEM üzerinden şu ana kadar 17 bin 993 denetim ekibi ve bu ekiplerde görevli olan 65 bin 184 kişinin yetkilendirilmesinin valilik ve kaymakamlıklarca yapıldığı, kurala aykırılıkların da HES ve diğer hatlar üzerinden bildirilebileceği açıklandı.⁸⁹

25 Ağustos

- İçişleri Bakanlığı tarafından 26 Ağustos tarihinden itibaren Adana, Ağrı, Ankara, Bursa, Çorum, Diyarbakır, Erzurum, Gaziantep, Kayseri, Konya, Mardin, Şanlıurfa, Van ve Yozgat’ta düğün salonlarında dans/oyuna izin verilmeyeceği, düğün ve nikahların en fazla 1 saat süre içerisinde tamamlanması, gelin ve damadın birinci ve ikinci derece yakını olmayan 65 yaş ve üzeri vatandaşlar ile 15 yaş altı çocukların düğünlere ve nikah merasimlerine katılmasının yasaklandığı, ülke genelinde kamu kurum ve kuruluşlarında yemekhane hizmeti ve paketli su servisi hariç her türlü yiyecek içecek ikramı geçici süreyle durdurulacağı duyuruldu.⁹⁰

NOT: Kronoloji hazırlanırken Türkiye bölümünde daha çok kurum kaynakları kullanılmıştır. Rapor’un mevzuat taraması bölümünde olan bilgiler tekrardan kaçınmak bu bölüme alınmamıştır. Sağlık Bakanlığı açıklama ve dokümanları Rapor’un ana metninde yer aldığı için bu bölüme alınmamıştır.

⁸⁷ <https://www.icisleri.gov.tr/koronavirusle-mucadele>

⁸⁸ <https://www.icisleri.gov.tr/81-il-valiligine-izolasyon-tedbirleri-konulu-genelge>

⁸⁹ <https://www.icisleri.gov.tr/bakanligimizca-kovid---19-tedbirleri-kapsaminda-havata-gecirilen-isdem-uygulamasina-ihbarlar-gelmeye-basladi>

⁹⁰ <https://www.icisleri.gov.tr/14-ile-dugun-kina-gecesi-nisan-vb-etkinlikler-ile-ilgili-genelge>